Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (desátého rozšířeného senátu)

11. prosince 2024*

„Rozhodčí doložka – Grantová dohoda týkající se projektu TTD.EU (‚European Quality Wines: Taste the Difference‘) – Informační a propagační opatření na podporu zemědělských produktů prováděná na vnitřním trhu a ve třetích zemích – Pozastavení grantové dohody – Podezření z podvodu v rámci trestního vyšetřování týkajícího se jiné grantové dohody – Smluvní odpovědnost“

Ve věci T-440/22,

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), se sídlem v Miláně (Itálie), zástupci: B. Bonafini, D. Rovetta a V. Villante, advokáti,

žalobkyně,

proti

Evropské výkonné agentuře pro výzkum (REA), zástupci: S. Payan-Lagrou a V. Canetti, jako zmocněnkyně, ve spolupráci s: D. Waelbroeck a A. Duron, advokáti,

žalované,

TRIBUNÁL (desátý rozšířený senát),

ve složení: O. Porchia (zpravodajka), předsedkyně, M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul a S. Verschuur, soudci,

za soudní kancelář: P. Cullen, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po jednání konaném dne 6. března 2024,

s ohledem na návrh na nevydání rozhodnutí ve věci samé podaný agenturou REA dne 10. září 2024,

s ohledem na rozhodnutí znovuotevřít ústní část řízení,

s ohledem na vyjádření žalobkyně k návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci samé podané kanceláři Tribunálu dne 14. října 2024,

* Jednací jazyk: angličtina.

s ohledem na rozhodnutí ze dne 21. října 2024 spojit návrh na nevydání rozhodnutí ve věci samé s věcí samou a ukončit ústní část řízení,

vydává tento

Rozsudek

1 Žalobou na základě článku 272 SFEU se žalobkyně, Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), domáhá, aby Tribunál zaprvé určil neplatnost rozhodnutí agentury REA pozastavit grantovou dohodu č. 874904 týkající se projektu nazvaného „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“ obsaženého v dopise agentury REA ze dne 2. května 2022 (dále jen „dopis potvrzující pozastavení“), zadruhé uložil agentuře REA zrušit pozastavení grantové dohody TTD.EU a zatřetí uložil agentuře REA povinnost zaplatit jí náhradu majetkové a nemajetkové újmy, kterou z tohoto důvodu údajně utrpěla.

Skutečnosti předcházející sporu

2 Žalobkyně je italská organizace zastupující podniky z italského odvětví vína na evropské a mezinárodní úrovni od roku 1895. Nabízí odborníkům v oblasti vína širokou škálu služeb, včetně poradenských služeb v oblasti financování a evropských projektů.

3 Dne 6. prosince 2019 žalobkyně, jednající jako koordinátor a příjemce, a španělská organizace Organización Interprofesional del Vino de España (OIVE), jakožto příjemce, uzavřely s Výkonnou agenturou pro spotřebitele, zdraví, zemědělství a potraviny (Chafea) grantovou dohodu č. 874904, jejímž předmětem byla realizace projektu nazvaného „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“, zaměřeného na podporu italského a španělského vína na trzích v Číně a ve Spojených státech (dále jen „grantová dohoda TTD.EU“). Od 1. dubna 2021 byla REA pověřena prováděním činností, které zajišťovala Chafea.

4 Grantová dohoda TTD.EU byla součástí výzvy k předkládání návrhů ze dne 15. ledna 2019 týkající se grantů na informační a propagační opatření na podporu zemědělských produktů prováděná na vnitřním trhu a ve třetích zemích v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1144/2014 (Úř. věst. 2019, C 18, s. 4).

5 Podle článku 3 grantové dohody TTD.EU byla její platnost 36 měsíců od 1. března 2020.

6 Dopisem ze dne 16. dubna 2020 informovala OIVE žalobkyni, že si přeje ukončit od 1. března 2020 svou účast na grantové dohodě TTD.EU.

7 Dopisem ze dne 29. května 2020 požádala žalobkyně agenturu Chafea o vypracování dodatku ke grantové dohodě TTD.EU za účelem konstatování výpovědi uvedené dohody ze strany OIVE a doplnění společnosti Promotora d’Exportacions Catalanes, SA (Prodeca) jakožto příjemce. Uvedený dodatek byl uzavřen s agenturou Chafea dne 6. července 2020.

8 V období od 24. dubna do 1. listopadu 2020 a od 18. ledna do 22. května 2021 byl projekt na základě článku 35 grantové dohody TTD.EU pozastaven v důsledku pandemie covidu-19.

9 V únoru 2021 dokončila žalobkyně výběr subjektu k provedení projektu, který je předmětem grantové dohody TTD.EU, odpovědného za realizaci opatření k dosažení cílů tohoto projektu. Provádění opatření v rámci uvedeného projektu bylo svěřeno společnosti Ópera Business Dreams SLU.

10 Dne 28. července 2021 žalobkyně informovala REA prostřednictvím portálu pro účastníky, že dne 27. května 2021 u ní provedla Guardia di Finanza di Milano (finanční policie v Miláně, Itálie) audit na základě příkazu k prohlídce, kterou nařídil státní zástupce při Tribunale di Milano (soud v Miláně, Itálie) dne 24. května 2021. Tento audit byl proveden v rámci trestního řízení zahájeného na vnitrostátní úrovni proti generálnímu řediteli žalobkyně, finančnímu řediteli žalobkyně a externímu poradci žalobkyně a společnosti Veronafiere SpA pro podezření z podvodu (dále jen „trestní vyšetřování“). Předmětem tohoto auditu byla grantová dohoda č. 826012, v rámci níž je žalobkyně koordinátorem a příjemcem, a sice dohoda „Native Grapes Academy – NGA“ (dále jen „grantová dohoda NGA“), a byl zaměřen na smluvní vztah mezi společností Veronafiere a žalobkyní a na koexistenci dvou hlavních smluv mezi těmito dvěma subjekty.

11 Dne 6. srpna 2021 se konala schůzka formou videokonference (dále jen „videokonference ze dne 6. srpna 2021“) mezi žalobkyní a osobou odpovědnou za grantovou dohodu TTD.EU v rámci agentury REA, během níž žalobkyně poskytla další informace k trestnímu vyšetřování. Při této příležitosti osoba odpovědná za grantovou dohodu TTD.EU v rámci agentury REA podle žalobkyně poznamenala, že vzhledem k tomu, že se trestní vyšetřování týká jiné grantové dohody, a sice grantové dohody NGA, nepovažuje za nutné přijmout opatření týkající se plnění grantové dohody TTD.EU, kterou je tedy možné nadále normálně provádět.

12 V návaznosti na videokonferenci ze dne 6. srpna 2021 předala REA informace poskytnuté žalobkyní Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF). Sdělením ze dne 13. ledna 2022 byla REA informována o tom, že OLAF zahájil dne 7. prosince 2021 vyšetřování údajného podvodu a dalších nesrovnalostí při provádění grantových dohod uzavřených žalobkyní, společností Veronafiere a dalšími subjekty s Evropskou unií, včetně grantové dohody TTD.EU (dále jen „vyšetřování vedené úřadem OLAF“). V tomto sdělení bylo dále uvedeno, že ve fázi zahájení vyšetřování nebylo zvažováno žádné preventivní správní opatření.

13 Dne 27. ledna 2022 požádal Úřad evropského veřejného žalobce v Miláně vyšetřujícího soudce při Tribunale di Milano (soud v Miláně) o šestiměsíční prodloužení lhůty pro trestní vyšetřování.

14 Dopisem ze dne 23. února 2022 [ref. Ares (2022)1381304] (dále jen „dopis s předběžnými informacemi“) REA informovala žalobkyni o svém záměru pozastavit grantovou dohodu TTD.EU na základě článku 33.2 uvedené dohody. V tomto dopise REA uvedla následující:

„[N]a základě obdržených informací o tom, že vaše organizace je v Itálii trestně vyšetřována z důvodu podezření z podvodu, máme za to, že v provádění [grantové dohody TTD.EU] nelze pokračovat a musí být pozastaveno do doby, než bude situace vyjasněna.“

15 Dne 22. března 2022 předložila žalobkyně vyjádření v odpověď na dopis s předběžnými informacemi. Uvedla především, že jakožto právnická osoba není zapojena do žádného trestního řízení a trestní vyšetřování zmíněné agenturou REA se týká dvou jejích zaměstnanců.

16 Dopisem potvrzujícím pozastavení REA potvrdila, že chce pozastavit grantovou dohodu TTD.EU od 8. května 2022 a odmítla vyjádření předložené žalobkyní, přičemž mimo jiné uvedla, že pozastavení grantové dohody TTD.EU je založeno na článku 33.2.1 písm. a) této grantové

dohody. Podle REA byly totiž fyzické osoby, které jsou předmětem trestního vyšetřování, oprávněny zastupovat žalobkyni nebo přijímat rozhodnutí jejím jménem, což podle článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU odůvodňovalo pozastavení této dohody. REA kromě toho upřesnila, že i když trestní vyšetřování stále probíhá a v současnosti neexistuje žádný důkaz o nesrovnalostech nebo podvodu, může za účelem ochrany finančních zájmů Unie pozastavit grantovou dohodu TTD.EU v případě podezření z podvodu, jak stanoví uvedené ujednání.

17 E-mailem ze dne 6. května 2022 požádala žalobkyně o schůzku s agenturou REA v Bruselu (Belgie) za účelem projednání dopisu potvrzujícího pozastavení a pokusu o nalezení smírného řešení.

18 Dne 24. května 2022 byla v rámci vyšetřování vedeného úřadem OLAF (viz bod 12 výše) provedena kontrola na místě v prostorách žalobkyně v Itálii za účelem ověření, zda se žalobkyně dopustila nesrovnalostí v rámci projektů financovaných Unií, včetně projektu, který je předmětem grantové dohody TTD.EU.

19 Dne 25. května 2022 pozastavila REA na základě čl. 31.1 písm. c) grantové dohody TTD.EU splatnost plateb z důvodu pochybnosti o způsobilosti nákladů vykázaných v roční účetní závěrce, které vyžadovaly dodatečné kontroly, přezkoumání, audity nebo šetření.

20 E-mailem ze dne 30. května 2022 odmítla REA žádost žalobkyně o schůzku (viz bod 17 výše) z důvodu, že vzhledem k tomu, že probíhá vyšetřování vedené úřadem OLAF, nemůže diskutovat o konkrétních otázkách týkajících se pozastavení grantové dohody TTD.EU nebo samotného vyšetřování vedeného úřadem OLAF.

21 Dne 12. července 2022 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

Skutkové a procesní okolnosti, které nastaly po podání žaloby

22 Dne 12. července 2022 požádal Úřad evropského veřejného žalobce v Miláně vyšetřujícího soudce při Tribunale di Verona (soud ve Veroně, Itálie) o předběžné zajištění částky 2 085 810,96 eura vůči žalobkyni. Dne 13. září 2022 vyšetřující soudce při Tribunale di Verona (soud ve Veroně) této žádosti vyhověl a nařídil vůči žalobkyni předběžné zajištění částky 2 085 810,96 eura a v případě, že by zajištění této částky nebylo možné, zajištění majetku žalobkyně do výše této částky.

23 Dopisem ze dne 23. září 2022 podala žalobkyně k Tribunale di Verona (soud ve Veroně) návrh na přezkum předběžného zajištění nařízeného týmž soudem.

24 Dne 2. února 2023 podal státní zástupce Corte dei conti (Účetní dvůr, Itálie) regionu Lombardie (Itálie) návrh na zajištění majetku a obstavení bankovních účtů navrhovatelky za účelem ochrany finančních prostředků Unie v rámci grantové dohody NGA. Usnesením č. 2/2023 ze dne 13. února 2023 soudce Corte dei conti (Účetní dvůr) regionu Lombardie povolil zajištění ve výši 2,085 milionu eur, dokud nebude usnesení potvrzeno nebo změněno po jednání plánovaném na 16. března 2023. Vzhledem k tomu, že žalobkyně uvedenou částku dne 23. února 2023 zaplatila, usnesení Corte dei conti (Účetní dvůr) regionu Lombardie o zajištění bylo zrušeno a řízení bylo ukončeno.

25 V odpovědi na organizační procesní opatření navržené Tribunálem účastníci řízení na jednání potvrdili, že vyšetřování vedené úřadem OLAF bylo ukončeno dne 12. prosince 2022. V tomto ohledu účastníci řízení rovněž upřesnili, že na základě závěrů tohoto vyšetřování OLAF zaslal agentuře REA finanční doporučení, jejichž provedení, pokud jde o grantovou dohodu TTD.EU, ke dni jednání nevedlo k přijetí prováděcích opatření.

26 Dne 10. září 2024 podala REA návrh na nevydání rozhodnutí ve věci samé, ve kterém Tribunál informovala, že pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo zrušeno. V této souvislosti předložila REA dopis ze dne 13. května 2024, kterým žalobkyni sdělila, že po analýze závěrů vyšetřování vedeného úřadem OLAF a nedávného výsledku trestního vyšetřování bylo možné pozastavení uvedené dohody zrušit.

27 V návaznosti na znovuotevření ústní části řízení dne 14. října 2024 předložila žalobkyně vyjádření k návrhu agentury REA na nevydání rozhodnutí ve věci samé. V tomto vyjádření potvrdila, že pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo zrušeno a tato dohoda je znovu plněna, nicméně z různých důvodů s uvedeným návrhem na nevydání rozhodnutí ve věci samé nesouhlasila.

28 Zaprvé žalobkyně uvedla, že REA podala návrh na nevydání rozhodnutí ve věci samé velmi opožděně, takže musí být odmítnut jako nepřípustný.

29 Zadruhé žalobkyně poukázala na to, že i když REA pozastavení grantové dohody TTD.EU „formálně“ zrušila, poukazuje nyní na „technické překážky“ jejího konkrétního provádění. Žalobkyně v tomto ohledu krom toho zdůraznila, že formální „reaktivace“ grantové dohody TTD.EU ze strany agentury REA představuje přiznání, že původní pozastavení dohody bylo chybné, a to tím spíše, že veškeré okolnosti této věci jsou od začátku nezměněny.

30 Zatřetí žalobkyně uvedla, že REA mohla namísto předložení návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci samé kontaktovat ji s cílem projednat s ní obnovení grantové dohody TTD.EU a jeho důsledky pro projednávanou věc. Tím, že jednala bez toho, aby žalobkyni předem informovala, prokázala REA nedostatek dobré víry.

31 Začtvrté, žalobkyně má podle svého mínění zájem na tom, aby Tribunál rozhodl o návrhu na náhradu škody a tudíž aby se vyjádřil k otázce, zda původní pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo legitimní či nikoliv. Uznání protiprávnosti pozastavení ze strany Tribunálu představuje samo o sobě právní zájem na zahájení řízení a základní formu náhrady v podobě obnovení dobré pověsti žalobkyně na trhu s vínem.

Návrhová žádání účastníků řízení

32 Žalobkyně v poslední verzi svých písemností v podstatě navrhuje, aby Tribunál:

– určil neplatnost rozhodnutí o pozastavení grantové dohody TTD.EU obsaženého v dopise potvrzujícím pozastavení;

– nařídil agentuře REA zrušit pozastavení grantové dohody TTD.EU;

– uložil agentuře REA zaplatit žalobkyni částku 500 000 eur z titulu náhrady škody;

– konstatoval, že žaloba je nadále předmětná;

– uložil agentuře REA náhradu nákladů řízení.

33 REA v poslední verzi svých písemností v podstatě navrhuje, aby Tribunál:

– konstatoval, že o žalobě již není důvodné rozhodnout;

– podpůrně žalobu zčásti odmítl jako nepřípustnou a v plném rozsahu zamítl jako neopodstatněnou;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K rozhodčí doložce

34 Článek 41.2 první pododstavec grantové dohody TTD.EU obsahuje rozhodčí doložku ve smyslu článku 272 SFEU, která přiznává Tribunálu a v řízení o kasačním opravném prostředku Soudnímu dvoru výlučnou pravomoc rozhodovat všechny spory týkající se výkladu, použití nebo platnosti uvedené dohody, které nelze vyřešit smírně.

K rozhodnému právu

35 Je-li Tribunálu předložen spor na základě rozhodčí doložky ve smyslu článku 272 SFEU, musí tento spor rozhodnout podle hmotného práva, jímž se řídí daná smlouva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. prosince 1986, Komise v. Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, bod 4).

36 V projednávané věci se na základě ujednání o rozhodném právu v článku 41.1 grantové dohody TTD.EU smlouva řídí použitelným unijním právem, doplněným v případě potřeby belgickým právem.

37 Z toho plyne, jak potvrdili účastníci řízení na jednání, že grantová dohoda TTD.EU se řídí příslušnými ustanoveními unijního práva, a sice Smlouvou o FEU a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. 2018, L 193, s. 1, dále jen „finanční nařízení“).

38 Kromě toho je třeba upřesnit, že pokud orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie plní smlouvu, podléhají i nadále povinnostem, které pro ně vyplývají z Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a z obecných zásad unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2020, ADR Center v. Komise, C-584/17 P, EU:C:2020:576, bod 86). Pokud se strany ve smlouvě na základě rozhodčí doložky rozhodnou přiznat unijnímu soudu pravomoc rozhodovat spory týkající se této smlouvy, bude mít tento soud pravomoc posuzovat případná porušení Listiny a obecných zásad unijního práva nezávisle na rozhodném právu stanoveném v uvedené smlouvě (rozsudek ze dne 16. července 2020, Inclusion Alliance for Europe v. Komise, C-378/16 P, EU:C:2020:575, bod 81).

39 Za účelem vyplnění mezery ve smluvních ujednáních nebo relevantních ustanoveních unijního práva se kromě toho grantová dohoda TTD.EU řídí vnitrostátním právem určeným v dohodě, a sice v projednávané věci belgickým právem.

40 Je tedy třeba upřesnit pravidla, kterými se řídí plnění a výklad smluv v belgickém právu platném v době uzavření a plnění grantové dohody TTD.EU.

41 První odstavec článku 1134 belgického občanského zákoníku stanoví, že „smlouvy uzavřené v souladu se zákonem mají mezi smluvními stranami sílu zákona“, a druhý odstavec uvedeného článku, že „je možné je zrušit jen se souhlasem stran nebo z důvodů, které připouští zákon“.

42 Článek 1134 odst. 3 belgického občanského zákoníku dále stanoví, že smlouvy musí být plněny v dobré víře. Článek 1135 uvedeného zákoníku stanoví, že „smlouvy zavazují nejen k tomu, co se v nich výslovně uvádí, ale ke všem důsledkům, které se pojí se závazkem vzhledem k jeho povaze podle spravedlnosti, obyčeje nebo zákona“.

43 Pokud jde o výklad smluv, článek 1156 belgického občanského zákoníku stanoví, že je třeba „hledat, jaký byl společný záměr stran, a nevycházet jen z doslovného významu výrazů“.

44 Kromě toho podle článku 1157 belgického občanského zákoníku, „může-li mít ujednání dvojí smysl, je třeba jej chápat v tom smyslu, s nímž může mít nějaký účinek“.

45 Konečně podle článku 1161 belgického občanského zákoníku „[v]ešker á ujednání smluv je třeba vykládat s ohledem na ostatní ujednání a každému je třeba přiznat smysl, který vyplývá z aktu jako celku“, a podle článku 1162 téhož zákoníku, který zakotvuje výkladovou zásadu *contra proferentem* „[v] pochybnostech se smlouva vykládá k tíži toho, kdo povinnost stanovil, a ve prospěch toho, kdo se k povinnosti zavázal“.

K prvnímu bodu návrhových žádání, který směřuje k tomu, aby Tribunál konstatoval neplatnost dopisu potvrzujícího pozastavení grantové dohody TTD.EU

46 Na podporu tohoto prvního bodu návrhových žádání žalobkyně uplatňuje čtyři žalobní důvody:

– první vychází z protiprávnosti dopisu potvrzujícího pozastavení a z nesprávného uplatnění článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU;

– druhý vychází z porušení zásady proporcionality;

– třetí vychází z protiprávnosti dopisu potvrzujícího pozastavení a z neuplatnění článku 33.2.1 písm. b) grantové dohody TTD.EU;

– čtvrtý vychází z nedodržení zásady řádné správy stanovené v článku 41 Listiny a obecných zásad unijního práva, konkrétně zásad právní jistoty, legitimního očekávání a proporcionality, jakož i povinnosti uvést odůvodnění stanovené v čl. 296 druhém pododstavci SFEU.

47 Před posouzením uvedených důvodů je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musí právní zájem žalobce na podání žaloby existovat ve vztahu k předmětu žaloby ve fázi jejího podání, jinak je nepřípustná. Tento předmět sporu, stejně jako právní zájem na pokračování v řízení musí existovat až do vydání soudního rozhodnutí, neboť jinak by již nebylo třeba

rozhodnout ve věci samé, což předpokládá, že žaloba může ve výsledku přinést prospěch účastníku řízení, který ji podal (viz rozsudek ze dne 7. června 2007, Wunenburger v. Komise, C 362/05 P, EU:C:2007:322, bod 42 a citovaná judikatura).

48 V projednávané věci nemůže zrušení pozastavení grantové dohody TTD.EU (viz bod 26 výše), které se nadto nerovná zrušení rozhodnutí o pozastavení této dohody, poskytnout žalobkyni zadostiučinění v rozsahu, v němž se svou žalobou domáhá, aby Tribunál rozhodl její spor s agenturou REA ohledně uplatňování grantové dohody TTD.EU a konstatoval neplatnost rozhodnutí o pozastavení uvedené dohody. Konkrétně vzhledem k tomu, že v plnění grantové dohody TTD.EU má být pokračováno, může žaloba přinést žalobkyni prospěch v tom, že umožní vyjasnit výklad článku 33.2.1 grantové dohody TTD.EU a zabránit tomu, aby se tvrzené porušení v budoucnu opakovalo.

49 Návrh na nevydání rozhodnutí ve věci samé podaný agenturou REA, pokud jde o první bod návrhových žádání, je tedy třeba zamítnout.

50 Nejprve je tak třeba přezkoumat společně první a třetí žalobní důvod vycházející z protiprávní povahy dopisu potvrzujícího pozastavení, z nesprávného uplatnění článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU a z neuplatnění článku 33.2.1 písm. b) téže grantové dohody.

51 V rámci prvního a třetího žalobního důvodu žalobkyně agentuře REA v podstatě vytýká, že porušila článek 33.2.1 písm. a) bod i) grantové dohody TTD.EU, jelikož zaprvé žalobkyně jakožto právnická osoba nebyla zapojena do trestního vyšetřování, které se týkalo dvou z jejích zaměstnanců, tedy fyzických osob, které podle ní nemají rozhodovací pravomoc. Zadruhé s ohledem na skutečnost, že v okamžiku pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo trestní vyšetřování teprve v přípravném stadiu, nemohly být obě fyzické osoby dotčené trestním vyšetřováním kvalifikovány jako „osoby podezřelé z toho, že se dopustily podvodu“ ve smyslu článku 33.2.1 písm. a) bodu i) uvedené grantové dohody. Zatřetí se podezření z podvodu netýkalo grantové dohody TTD.EU, ale grantové dohody NGA, takže REA měla založit pozastavení grantové dohody TTD.EU na jejím článku 33.2.1 písm. b), který odpovídá čl. 202 odst. 2 finančního nařízení, pro jehož použití ovšem nejsou v projednávané věci splněny podmínky.

52 REA tím porušila zásadu presumpce neviny uvedenou v čl. 48 odst. 1 Listiny a dopustila se zjevně nesprávného posouzení relevantních skutečností. Porušila rovněž zásadu dobré víry při provádění grantové dohody TTD.EU a povinnosti předchozího informování a upozornění na nepříznivé výsledky podle belgického práva, což kromě toho z hlediska unijního práva představuje porušení zásad ochrany legitimního očekávání a právní jistoty. Podle žalobkyně jí totiž REA na videokonferenci ze dne 6. srpna 2021 oznámila, že trestní vyšetřování nemá žádný vliv na grantovou dohodu TTD.EU, která tedy podle agentury REA může bez problémů pokračovat. REA se poté rozhodla náhle a bez vysvětlení změnit své stanovisko, aniž o tom předem uvědomila žalobkyni, a přímo jí předala dopis s předběžnými informacemi

53 REA argumenty žalobkyně zpochybňuje.

54 REA zaprvé tvrdí, že oba zaměstnanci žalobkyně, kteří jsou předmětem trestního vyšetřování, jsou jakožto generální ředitel a finanční ředitel žalobkyně oprávněni ji zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jejím jménem a že článek 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU umožňuje pozastavit uvedenou dohodu z důvodu podezření na podstatné chyby, nesrovnalosti nebo podvod vůči fyzickým osobám oprávněným zastupovat příjemce nebo přijímat rozhodnutí jeho jménem. Z toho vyplývá, že podezření z podvodu týkající se obou zaměstnanců žalobkyně

odůvodňovalo pozastavení uvedené grantové dohody. REA kromě toho upřesňuje, že z informací týkajících se oznámení o ukončení přípravného stadia trestního vyšetřování ze dne 12. prosince 2022 vyplývá, že žalobkyně coby právnická osoba byla rovněž zapojena do trestního vyšetřování.

55 Zadruhé REA tvrdí, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, respektovala presumpci neviny zaměstnanců, kteří jsou předmětem trestního vyšetřování, jelikož je považovala v rámci tohoto vyšetřování za „podezřelé“, a nikoli za „obžalované“.

56 Podle agentury REA je totiž třeba z hlediska italského trestního práva procesního rozlišovat mezi situací „podezřelého“ a „obžalovaného“. Podle článku 60 italského trestního řádu se podezřelý stává obžalovaným, pokud je mu přičítán trestný čin v obžalobě poté, co státní zastupitelství ukončí stadium vyšetřování. V projednávané věci přitom zaměstnanci žalobkyně dotčení trestním vyšetřováním nebyli v okamžiku zahájení procesu pozastavení obviněni a nebyli považováni za „obžalované“ ve smyslu článku 60 italského trestního řádu. REA zdůrazňuje, že v podstatě vycházela z toho, že dotčení zaměstnanci žalobkyně, jakožto fyzické osoby oprávněné zastupovat ji nebo přijímat rozhodnutí jejím jménem, jsou v Itálii předmětem trestního vyšetřování a dne 7. července 2021 byli formálně zapsáni do rejstříku trestných činů, na základě čehož učinila závěr, že tito zaměstnanci jsou podezřelí z podvodu ve smyslu článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU, a proto uvedenou grantovou dohodu pozastavila.

57 REA kromě toho tvrdí, že cílem článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU je chránit finanční zájmy Unie tím, že umožňuje pozastavení dohody o poskytnutí grantu příjemci, pokud se dopustil podvodu nebo je podezřelý z jeho spáchání. Toto ujednání, které je obsaženo ve všech vzorových grantových dohodách, provádí čl. 131 odst. 3 finančního nařízení. Účel pozastavení podle článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU by byl ohrožen, kdyby zásada presumpce neviny vyžadovala, jak tvrdí žalobkyně, aby pozastavení mohlo být provedeno až poté, co byl obviněný shledán vinným trestním soudem.

58 REA kromě toho v duplice zdůrazňuje, že výklad zastávaný žalobkyní, podle kterého může být pozastaven pouze projekt, u kterého byla vznesena tvrzení o nesrovnalostech nebo podvodu, nepodporují ani použitelná pravidla, ani judikatura. I když se trestní vyšetřování na základě podezření z podvodu týkalo grantové dohody NGA, měla REA za to, že podezření se mohou týkat i grantové dohody TTD.EU.

59 Zatřetí REA opakuje argument, že při pozastavení grantové dohody TTD.EU nejednala na základě nesprávného předpokladu, jelikož je prokázáno, že oba zaměstnanci žalobkyně dotčení trestním vyšetřováním byli z hlediska italského trestního práva podezřelí z podvodu, a to jak v okamžiku, kdy zaslala dopis s předběžnými informacemi, tak v okamžiku, kdy zaslala dopis potvrzující pozastavení.

60 Začtvrté REA předně tvrdí, že uplatňovala grantovou dohodu TTD.EU v souladu se zásadou dobré víry zaručenou články 1134 a 1156 belgického občanského zákoníku. V tomto ohledu REA zdůrazňuje, že dodržela článek 33.2.2 grantové dohody TTD.EU, který stanoví, že pokud má v úmyslu pozastavit provádění dohody, musí formálně oznámit příjemci svůj záměr a důvody a vyzvat jej, aby ve lhůtě 30 dnů od oznámení předložil připomínky. REA poukazuje na to, že své smluvní povinnosti splnila tím, že žalobkyni dne 23. února 2022 zaslala dopis s předběžnými informacemi, v němž jí sdělila, s uvedením odůvodnění, svůj záměr uvedenou dohodu pozastavit a vyzvala ji k předložení vyjádření ve stanovené lhůtě.

61 REA dále dodává, že i když je pravda, že v červenci 2021 ji žalobkyně v souladu se svou oznamovací povinností stanovenou v článku 12 grantové dohody TTD.EU informovala o trestním vyšetřování probíhajícím v Itálii a že osoba odpovědná za grantovou dohodu TTD.EU v rámci agentury REA a žalobkyně se zúčastnily schůzky prostřednictvím videokonference, REA na této schůzce nezaujala formální stanovisko k důsledkům trestního vyšetřování.

62 V tomto ohledu REA v duplice zdůrazňuje, že zvažovala pozastavení grantové dohody TTD.EU s ohledem na skutečnosti, které byly předmětem trestního vyšetřování. REA upřesňuje, že skutečnost, že v době dopisu s předběžnými informacemi věděla o vyšetřování vedeném úřadem OLAF, je irelevantní, jelikož je vázána důvěrností těchto vyšetřování a jelikož dopis s předběžnými informacemi na uvedené vyšetřování neodkazuje a netýká se jej.

63 Dále REA na jednání a v souladu s tím, co uvedla v žalobní odpovědi, poukázala na to, že grantovou dohodu TTD.EU zvažovala pozastavit poté, co byla informována o zahájení vyšetřování vedeného úřadem OLAF v lednu 2022, které zvýšilo podezření z podvodů ze strany žalobkyně.

64 REA kromě toho tvrdí, že žalobkyně na rozdíl od toho, co uvádí, neutrpěla v důsledku zaslání dopisu s předběžnými informacemi několik měsíců po videokonferenci ze dne 6. srpna 2021 vážnou újmu, jelikož žalobkyně měla mezi zasláním dopisu s předběžnými informacemi dne 23. února 2022 a nabytím účinnosti pozastavení dne 7. května 2022 čas se na pozastavení připravit a vypracovat plán na zmírnění jeho důsledků.

65 Pokud jde o argument, že REA se odmítla setkat s žalobkyní a přezkoumat záležitost během procesu pozastavení a po rozhodnutí o pozastavení, REA připomíná, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, nebyla povinna se s ní po zahájení procesu pozastavení setkat. REA navíc nemá právo být ve styku s příjemcem grantové dohody, pokud probíhá vyšetřování týkající se tohoto příjemce vedené úřadem OLAF.

66 Pokud jde o argument vycházející z údajného porušení zásady ochrany legitimního očekávání a právní jistoty, REA vznáší námitku nepřípustnosti tohoto argumentu a podpůrně má za to, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, uvedené zásady dodržela.

67 Konečně, pokud jde o argument, že pozastavení grantové dohody TTD.EU mělo být založeno na článku 33.2.1 písm. b) uvedené dohody, který odráží čl. 202 odst. 2 finančního nařízení, pro jehož použití ovšem nejsou splněny podmínky, REA tvrdí, že tento argument je bezpředmětný, jelikož v projednávané věci byla grantová dohoda TTD.EU pozastavena na základě jejího článku 33.2.1 písm. a), který odráží článek 131 finančního nařízení.

68 První a třetí žalobní důvod v podstatě nastolují předběžnou otázku, zda REA přijetím rozhodnutí o pozastavení grantové dohody TTD.EU porušila článek 33.2.1 písm. a) bod i) grantové dohody TTD.EU, jak tvrdí žalobkyně.

69 Je tudíž třeba vyložit článek 33.2.1 grantové dohody TTD.EU umožňující REA tuto dohodu pozastavit.

70 Článek 33.2.1 grantové dohody TTD.EU stanoví:

„Agentura může pozastavit provádění činnosti nebo její části, pokud:

a) se příjemce (nebo jakákoli fyzická osoba oprávněná jej zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jeho jménem) dopustil nebo je podezřelý z toho, že se dopustil:
   i) podstatných pochybení, nesrovnalostí či podvodu, nebo
   ii) závažného porušení povinností vyplývajících z této dohody nebo v rámci udělovacího řízení (včetně nesprávného provádění činnosti, předložení nepravdivého prohlášení, neposkytnutí požadovaných informací, porušení etických zásad), nebo

b) se příjemce (nebo jakákoli fyzická osoba oprávněná jej zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jeho jménem) dopustil – v souvislosti s jinými granty [Unie] nebo Euratomu, které mu byly uděleny za podobných podmínek – systematických nebo opakujících se pochybení, nesrovnalostí, podvodu nebo závažného porušení povinností, které mají významný dopad na tento grant (vztažení zjištění učiněných v souvislosti s jinými granty na tento grant – viz článek 17.5.2).“

71 V projednávané věci je třeba konstatovat, že o pozastavení grantové dohody TTD.EU rozhodla REA na základě článku 33.2.1 písm. a) bodu i) této dohody z důvodu, že vůči generálnímu řediteli a finančnímu řediteli žalobkyně bylo vedeno trestní vyšetřování pro podezření z podvodu v souvislosti s prováděním jiné grantové dohody, než je grantová dohoda TTD.EU, a sice grantové dohody NGA.

72 Zaprvé ze znění článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU vyplývá, že REA může pozastavit provádění této dohody mimo jiné z důvodu podezření z podvodu, jež se týká jak společnosti, která je v uvedené dohodě příjemcem, tak „jakékoliv fyzické osoby oprávněné [ji] zastupovat nebo přijímat rozhodnutí [jejím] jménem“. Z toho vyplývá, jak správně tvrdí REA, že podezření z podvodu týkající se generálního ředitele a finančního ředitele žalobkyně by v zásadě mohlo odůvodňovat pozastavení grantové dohody TTD.EU, jelikož generální ředitel a finanční ředitel jsou, jako v projednávané věci, oprávněni žalobkyni zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jejím jménem.

73 Navzdory snahám žalobkyně prezentovat generálního ředitele a finančního ředitele jako prosté zaměstnance, kteří nemají rozhodovací pravomoc, totiž ze spisu vyplývá, že finanční ředitel žalobkyně podepsal jejím jménem jak grantovou dohodu TTD.EU, tak grantovou dohodu NGA, a generální ředitel žalobkyně podepsal jejím jménem dopis o předběžném zadání ze dne 19. března 2021, kterým byla společnosti Ópera Business Dreams zadána zakázka na provádění opatření v souvislosti s grantovou dohodou TTD.EU.

74 Zadruhé ze znění článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU vyplývá, že k tomu, aby grantová dohoda mohla být pozastavena, stačí, aby se příjemce (nebo jakákoli fyzická osoba oprávněná jej zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jeho jménem) dopustil nebo byl „podezřelý z toho, že se dopustil“ podstatného pochybení, nesrovnalosti či podvodu. Z toho vyplývá, že k tomu, aby REA mohla pozastavit grantovou dohodu TTD, se nevyžaduje existence podvodu nebo důkaz o něm (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. prosince 2013, ANKO v. Komise, T-118/12, nezveřejněný, EU:C:2013:641, bod 46).

75 V projednávané věci je přitom třeba určit, zda REA mohla kvalifikovat generálního ředitele a finančního ředitele žalobkyně jako „osoby podezřelé z toho, že se dopustily podvodu“ ve smyslu článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU z důvodu, že vůči nim bylo vedeno trestní vyšetřování, zejména s ohledem na skutečnost, že v projednávané věci bylo trestní vyšetřování v okamžiku zaslání dopisu potvrzujícího pozastavení dosud v přípravném stadiu.

76 V tomto ohledu žalobkyně uvádí, že při výkladu pojmu „osoba podezřelá z toho, že se dopustila podvodu“ ve smyslu článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU měla REA zohlednit způsob, jakým je tento pojem uplatňován v italském trestním právu, a učinit závěr, že dotčené osoby nelze považovat na základě trestního vyšetřování za „podezřelé“ podle italského práva. Podle žalobkyně je totiž trestní vyšetřování probíhajícím předběžným vyšetřováním a nebylo ještě ukončeno rozhodnutím o postoupení věci příslušnému soudu za účelem vznesení obvinění, takže REA nemohla dotčené osoby kvalifikovat jako osoby podezřelé z toho, že se dopustily podvodu. V tomto ohledu žalobkyně zdůrazňuje, že podle článku 60 italského trestního řádu může být dotčená osoba formálně považována za „obviněnou“, a tudíž „podezřelou z toho, že se dopustila podvodu“, až když státní zástupce ukončí přípravné vyšetřování a rozhodne o vznesení obvinění.

77 V tomto ohledu je třeba uvést, že článek 33.2.1 písm. a) bod i) grantové dohody TTD.EU odkazuje obecně na podezření z „podstatných pochybení, nesrovnalostí nebo podvodu“, neupřesňuje však původ nebo zdroj takového podezření. Existence trestního vyšetřování na základě podezření z podvodu vedeného vůči dvěma fyzickým osobám oprávněným zastupovat žalobkyni nebo přijímat rozhodnutí jejím jménem tak může představovat zdroj „podezření z podvodu“ ve smyslu článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU.

78 Kromě toho, aniž je dotčeno rozhodnutí o relevanci a působnosti článku 60 italského trestního řádu za účelem výkladu ujednání grantové dohody TTD.EU, toto konstatování nemůže být zpochybněno skutečností, že v době pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo podle výkladu italského trestního práva, kterého se dovolává žalobkyně, uvedené trestní vyšetřování v přípravném stadiu.

79 Po tomto upřesnění je třeba určit, zda v projednávané věci mohla REA pozastavit grantovou dohodu TTD.EU na základě jejího článku 33.2.1 písm. a) bodu i), přestože podezření vůči generálnímu řediteli a finančnímu řediteli žalobkyně z podvodu vyplývalo z trestního vyšetřování, které se týkalo jiné grantové dohody než grantové dohody TTD.EU, a sice grantové dohody NGA.

80 V tomto bodě se účastníci řízení rozcházejí v otázce výkladu článku 33.2.1 grantové dohody TTD.EU, a zejména rozdílu mezi písmeny a) a b) tohoto článku.

81 REA, která byla v tomto ohledu dotázána na jednání, v podstatě uvedla, že jestliže článek 33.2.1 písm. b) grantové dohody TTD.EU odůvodňuje pozastavení grantové dohody TTD.EU v případě zjištění, že došlo k podvodu v rámci jiných dohod, článek 33.2.1 písm. a) bod i) připouští možnost pozastavit grantovou dohodu TTD.EU v případě pouhého „podezření z podvodu“. Podle agentury REA nadto vzhledem k tomu, že znění článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU neobsahuje žádný odkaz na tuto dohodu, lze podezření z podvodu týkající se provádění jiných grantových dohod kvalifikovat jako podezření z podvodu, které může platně odůvodnit pozastavení grantové dohody TTD.EU ve smyslu tohoto ustanovení. Kdyby totiž tvůrce této

dohody chtěl omezit možnost jejího pozastavení pouze na případy podezření z podvodu v souvislosti s grantovou dohodou TTD.EU, upřesnil by to, jak učinil v článku 33.2.1 písm. a) bodě ii) této dohody.

82 Naproti tomu podle žalobkyně musí být článek 33.2.1 grantové dohody TTD.EU vykládán v tom smyslu, že písmeno a) odůvodňuje pozastavení grantové dohody TTD.EU pouze v případě podezření z podvodu v souvislosti s prováděním této dohody, zatímco písmeno b) připouští, aby byla grantová dohoda TTD.EU pozastavena v případě, že došlo k podvodu v rámci jiných dohod. V tomto ohledu zdůrazňuje, že pokud by byl výklad zastávaný agenturou REA platný, mezi písmeny a) a b) článku 33.2.1 grantové dohody TTD.EU by nebyl rozdíl.

83 Pokud jde o výklad článku 33.2.1 grantové dohody TTD.EU, je třeba připomenout, že v souladu s článkem 1156 belgického občanského zákoníku je třeba při výkladu dohody „hledat, jaký byl společný záměr stran, a nevycházet jen z doslovného významu výrazů“.

84 Kromě toho je třeba zdůraznit, že podle článku 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU může REA tuto grantovou dohodu pozastavit jak v případě, že se příjemce „dopustil“ podvodu, tak v případě, kdy je příjemce „podezřelý z toho, že se dopustil“ podvodu.

85 Je pravda, jak uvádí REA, že znění článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU neobsahuje žádný odkaz na tuto dohodu, takže podezření z podvodu týkající se provádění jiné dohody by mohlo odůvodnit pozastavení dohody TTD.EU.

86 Je však třeba zdůraznit, že článek. 33.2.1 písm. a) bod ii) grantové dohody TTD.EU odkaz na tuto dohodu obsahuje a podle článku 33.2.1 písm. b) může REA pozastavit grantovou dohodu TTD.EU, pokud se její příjemce „dopustil – v souvislosti s jinými granty [Unie] nebo Euratomu, které mu byly uděleny za podobných podmínek – […] podvodu“.

87 V souladu s článkem 1161 belgického občanského zákoníku, podle kterého „veškerá ujednání smluv je třeba vykládat s ohledem na ostatní ujednání a každému je třeba přiznat smysl, který vyplývá z aktu jako celku“, výklad článku 33.2.1 písm. a) bodů i) a ii) grantové dohody TTD.EU společně s článkem 33.2.1 písm. b) téže dohody umožňuje dospět k závěru, že článek 33.2.1 písm. a) bod i) odůvodňuje pozastavení grantové dohody TTD.EU, pokud se příjemce (nebo jakákoli fyzická osoba oprávněná jej zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jeho jménem) dopustil nebo je podezřelý z toho, že se dopustil podvodu v rámci provádění této dohody. Naproti tomu článek 33.2.1 písm. b) umožňuje pozastavit grantovou dohodu TTD.EU, pokud se příjemce (nebo jakákoli fyzická osoba oprávněná jej zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jeho jménem) dopustil podvodu při provádění jiné dohody, pokud se prokáže, že uvedený podvod má významný dopad na grantovou dohodu TTD.EU.

88 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že v souladu s článkem 1157 belgického občanského zákoníku (viz bod 44 výše) tento výklad umožňuje přiznat článku 33.2.1 písm. b) grantové dohody TTD.EU užitečný účinek.

89 Jak totiž správně tvrdí žalobkyně, výklad článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU, jak jej navrhuje REA (viz bod 81 výše), zbavuje smyslu ustanovení článku 33.2.1 písm. b) této dohody, jelikož případ pozastavení dohody TTD.EU z důvodu podvodu spáchaného v rámci jiné grantové dohody by mohl být – podle výkladu agentury REA – stanoven již na základě článku 33.2.1 písm. a), takže by nebylo nutné uvádět písmeno b) tohoto ustanovení.

90 Tento výklad je kromě toho v souladu s výkladovou zásadou *contra proferentem* zakotvenou v článku 1162 belgického občanského zákoníku, který stanoví, že „v pochybnostech se smlouva vykládá k tíži toho, kdo povinnost stanovil, a ve prospěch toho, kdo se k povinnosti zavázal“. Článek 33.2.1 písm. a) grantové dohody TTD.EU tedy musí být vykládán k tíži agentury REA, která jej stanovila, a ve prospěch žalobkyně, která jej akceptovala.

91 Je tudíž namístě konstatovat, že pouhé podezření z podvodu týkající se provádění jiné grantové dohody s účastí žalobkyně, než je grantová dohoda TTD.EU, nelze kvalifikovat jako podezření z podvodu ve smyslu článku 33.2.1 písm. a) bodu i) grantové dohody TTD.EU, které by mohlo odůvodnit pozastavení této dohody.

92 Kromě toho, jak bylo zdůrazněno v bodě 87 výše, podvod týkající se provádění jiné grantové dohody, než je grantová dohoda TTD.EU, by mohl odůvodnit pozastavení této dohody, pokud by byly splněny podmínky stanovené v článku 33.2.1 písm. b) této dohody, a sice spáchání podvodu, který má významný dopad na grantovou dohodu TTD.EU, což v projednávané věci nenastalo. Vzhledem k tomu, že REA nezaložila rozhodnutí pozastavit grantovou dohodu TTD.EU na jejím článku 33.2.1 písm. b) z toho důvodu, že spáchání podvodu nebylo prokázáno, nezkoumala, zda byla v projednávané věci splněna druhá podmínka, a sice zda měl tento podvod významný dopad na grantovou dohodu TTD.EU.

93 Tento závěr nemůže být zpochybněn ostatními argumenty uplatněnými agenturou REA.

94 Zaprvé, pokud jde o argument, podle kterého se v podstatě REA rozhodla pozastavit grantovou dohodu TTD.EU poté, co byla informována o zahájení vyšetřování vedeného úřadem OLAF, které se týkalo několika grantových dohod podepsaných žalobkyní, včetně grantové dohody TTD.EU, je třeba bez dalšího uvést, že tento argument je v rozporu se skutečností, kterou REA sama uznala v duplice (viz bod 62 výše), že jak dopis s předběžnými informacemi, tak dopis potvrzující pozastavení odůvodňují pozastavení grantové dohody TTD.EU jedině trestním vyšetřováním zahájeným vůči generálnímu řediteli a finančnímu řediteli žalobkyně. V žádném z obou dokumentů není odkaz na vyšetřování vedené úřadem OLAF.

95 Kromě toho je v tomto ohledu třeba zdůraznit, že sdělení ze dne 13. ledna 2022, kterým OLAF informoval agenturu REA o zahájení vyšetřování, nezmiňuje pozastavení grantové dohody TTD.EU jako preventivní správní opatření (viz bod 12 výše).

96 Skutečnosti obsažené ve spise (viz bod 94 výše) umožňují mít za to, že pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo odůvodněno pouze trestním vyšetřováním v souvislosti s podezřením z podvodu při provádění grantové dohody NGA.

97 Je pravda, že REA je stejně jako každý orgán, instituce a jiný subjekt Unie povinna v souladu s čl. 10 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném úřadem OLAF a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. 2013, L 248, s. 1) zajistit dodržování důvěrnosti vyšetřování prováděných úřadem OLAF.

98 Z judikatury však vyplývá, že pravidlo důvěrnosti vyšetřování prováděného úřadem OLAF stanovené v čl. 10 odst. 3 nařízení č. 883/2013 musí být vykládáno v jeho kontextu, a zejména ve světle bodu 12 odůvodnění nařízení č. 883/2013, který stanoví, že vyšetřování musí být prováděna při plném dodržování základních svobod (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. června 2019, Dalli v. Komise, T-399/17, nezveřejněný, EU:C:2019:384, bod 169).

99 V tomto ohledu je přitom třeba připomenout, že podle článku 33.2.2 grantové dohody TTD.EU „[p]řed pozastavením provádění [grantové dohody TTD.EU] agentura formálně informuje dotčeného koordinátora nebo příjemce o záměru pozastavit provádění a o jeho důvodech a vyzve jej, aby ve lhůtě 30 dnů od obdržení oznámení předložil připomínky“.

100 I když tedy REA měla podle čl. 10 odst. 3 nařízení č. 883/2013 povinnost zajistit dodržování důvěrnosti vyšetřování vedených úřadem OLAF, byla rovněž povinna podle článku 33.2.2 grantové dohody TTD.EU dodržet povinnost uvést odůvodnění rozhodnutí o pozastavení uvedené dohody, aby žalobkyni umožnila se hájit.

101 V tomto kontextu a s ohledem na skutečnosti obsažené ve spise (viz bod 94 výše) tudíž povinnost důvěrnosti s ohledem na vyšetřování vedené úřadem OLAF, kterou REA ostatně zmínila obecně po podání žaloby, není přesvědčivá, jelikož pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo odůvodněno podezřením z podvodu týkajícím se provádění této dohody, a nikoli grantové dohody NGA.

102 Zadruhé, pokud jde o argument, podle kterého REA tím, že pozastavila grantovou dohodu TTD.EU, jednala v zájmu obezřetnosti za účelem ochrany finančních zájmů Unie, je třeba uvést, že povinnost řádného finančního řízení zdrojů Unie, kterou má REA jako agentura podle článku 317 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. února 2024, Greenspider v. Eismea, T-733/21, nezveřejněný, EU:T:2024:104, bod 39), ji nemůže opravňovat k pozastavení grantové dohody TTD.EU v rozporu s jejím článkem 33.2.1 písm. a) bodem i).

103 Je tedy třeba mít za to, že REA tím, že se rozhodla pozastavit grantovou dohodu TTD.EU z důvodu, že generální ředitel a finanční ředitel žalobkyně, tedy dvě fyzické osoby oprávněné žalobkyni zastupovat nebo přijímat rozhodnutí jejím jménem, byli podezřelí z podvodu v rámci jiné grantové dohody než grantové dohody TTD.EU, porušila článek 33.2.1 písm. a) bod i) grantové dohody TTD.EU.

104 S ohledem na vše výše uvedené je tedy třeba vyhovět prvnímu a třetímu žalobnímu důvodu, které byly uplatněny na podporu prvního bodu návrhových žádání, aniž je nutné se vyjadřovat k ostatním argumentům předloženým žalobkyní na podporu těchto žalobních důvodů či k ostatním žalobním důvodům předloženým na podporu tohoto bodu návrhových žádání.

Ke druhému bodu návrhových žádání, směřujícímu k tomu, aby Tribunál nařídil agentuře REA, aby zrušila pozastavení grantové dohody TTD.

105 Pokud jde o druhý bod návrhových žádání, je třeba připomenout, že dopisem ze dne 10. září 2024 agentura REA informovala Tribunál, že pozastavení grantové dohody TTD.EU bylo zrušeno a že se s žalobkyní dohodla na obnovení provádění této dohody, což žalobkyně potvrdila (viz body 26 a 27 výše). O druhém bodu návrhových žádání tedy již není důvodné rozhodovat.

Ke třetímu bodu návrhových žádání, směřujícímu k tomu, aby byla agentuře REA uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 500 000 eur z titulu náhrady škody

106 Žalobkyně má za to, že z důvodu pozastavení platnosti grantové dohody TTD.EU utrpěla vážnou hospodářskou újmu a požaduje po agentuře REA náhradu škody ve výši 500 000 eur, což je částka, která podle ní může být v průběhu řízení dále upřesněna.

107 Žalobkyně na základě posudku znalce, kterého pověřila (dále jen „posudek pověřeného znalce“), zdůrazňuje, že pozastavení grantové dohody TTD.EU by mohlo mít negativní hospodářský dopad na její provádění, kdyby v něm bylo pokračováno. Žalobkyně má totiž za to, že ačkoli cíle a rozpočet grantové dohody TTD.EU zůstávají nezměněny, mezinárodní hospodářský a geopolitický kontext, vyznačující se zejména nárůstem cen surovin a energie a obtížemi s dopravou a logistikou, pravděpodobně povede k revizi cenových nabídek, které obdržela v lednu 2022 pro veletrhy, workshopy, konference a jiné akce, takže by byla nucena provádět činnosti ve značně omezeném rozsahu ve srovnání s tím, co bylo původně plánováno, upustit od provádění některých činností a v krajním případě upustit od provádění celé grantové dohody TTD.EU.

108 Kromě toho žalobkyně zdůrazňuje, že je profesionálním subjektem uznávaným v oblasti vína, a to jak na vnitrostátní, tak na unijní a celosvětové úrovni, a poukazuje na to, že pozastavení grantové dohody TTD.EU poškozuje její dobrou pověst, pokud jde o obchodní spolehlivost, důvěryhodnost, slušnost a dobrou víru ve vztazích s partnery.

109 Podle žalobkyně je nadto vzniklá újma jistá, jelikož posouzení negativních důsledků, které mohou vyplývat z pozastavení grantové dohody TTD.EU, bylo v žalobě podrobně popsáno.

110 Na rozdíl od toho, co tvrdí REA, má žalobkyně dále za to, že existuje příčinná souvislost mezi vzniklou újmou a jednáním agentury REA, jelikož bez pozastavení grantové dohody TTD.EU by jí žádná újma nevznikla.

111 REA tyto argumenty zpochybňuje a má za to, že návrh na náhradu majetkové a nemajetkové újmy je zjevně neopodstatněný.

112 Úvodem je třeba zdůraznit, že i když bylo pozastavení grantové dohody TTD.EU zrušeno (viz bod 26 výše), obnovení jejího provádění neumožňuje žalobkyni dosáhnout výsledku rovnocenného tomu, o jaký usiluje podáním návrhu na náhradu škodu směřujícího k nápravě újmy, kterou podle svého názoru utrpěla v důsledku pozastavení uvedené grantové dohody.

113 O návrhu žalobkyně na náhradu škody je tedy ještě třeba rozhodnout.

114 Předně je třeba uvést, že nárok žalobkyně na náhradu škody má výlučně smluvní povahu.

115 Je tedy namístě připomenout, že podle čl. 340 prvního pododstavce SFEU se smluvní odpovědnost Unie řídí právem rozhodným pro příslušnou smlouvu, kterým je v projednávané věci – jak již bylo konstatováno v bodě 36 výše – použitelné unijní právo, doplněné v případě potřeby belgickým právem.

116 Z toho vyplývá, jak bylo uvedeno v bodech 37 a 38 výše, že grantová dohoda TTD.EU se řídí relevantními ustanoveními unijního práva, a sice v projednávané věci Smlouvou o FEU, Listinou a finančním nařízením, a za účelem vyplnění mezery ve smluvních ujednáních nebo v relevantních ustanoveních unijního práva vnitrostátním právem určeným v dohodě, a sice v projednávané věci belgickým právem.

117 V tomto kontextu je třeba při neexistenci relevantních ustanovení unijního práva připomenout podmínky vzniku smluvní odpovědnosti podle belgického práva platného při uzavření a provádění grantové dohody TTD.EU.

118 Zaprvé článek 1142 belgického občanského zákoníku, který je součástí hlavy III knihy III, nadepsané „Obecná ustanovení o smlouvách a smluvních závazcích“, stanoví, že „[j]estliže dlužník nesplnil závazek konat nebo se něčeho zdržet, je povinen nahradit škodu včetně úroků z prodlení“.

119 Zadruhé článek 1147 belgického občanského zákoníku stanoví, že „[d]lužník je povinen, je-li to třeba, nahradit škodu včetně úroků z prodlení v případě nesplnění závazku nebo prodlení při jeho plnění, neprokáže-li, že nesplnění závazku bylo způsobeno vnější příčinou, za niž jej nelze činit odpovědným, a z jeho strany se nejednalo o zlý úmysl“.

120 Z těchto ustanovení vyplývá, že skutečností, která podle belgického občanského zákoníku zakládá smluvní odpovědnost, je úplné nebo částečné nesplnění smlouvy přičitatelné jedné ze smluvních stran. Pro získání náhrady škody vzniklé v důsledku nesplnění smlouvy bez ohledu na to, zda má majetkovou či nemajetkovou povahu, musí osoba domáhající se náhrady škody prokázat existenci příčinné souvislosti mezi nesplněním smluvních povinností a škodou, která vznikla (viz rozsudek ze dne 4. května 2017, Meta Group v. Komise, T-744/14, nezveřejněný, EU:T:2017:304, bod 270 a citovaná judikatura).

121 Jak zdůrazňuje REA, aniž jí žalobkyně odporuje, musí být splněny tři podmínky pro to, aby byla škoda smluvního původu nahrazena, a sice nesplnění smlouvy, škoda a příčinná souvislost mezi nesplněním a škodou (viz rozsudek ze dne 4. května 2017, Meta Group v. Komise, T-744/14, nezveřejněný, EU:T:2017:304, bod 271 a citovaná judikatura).

122 Pokud jde o první podmínku, je třeba konstatovat, že REA se rozhodla pozastavit grantovou dohodu TTD.EU v rozporu s jejím článkem 33.2.1 písm. a) bodem i), jak vyplývá z přezkumu prvního bodu návrhových žádání.

123 Vzhledem k tomu, že tři podmínky uvedené v bodě 121 výše jsou kumulativní (rozsudek ze dne 11. června 2015, EMA v. Komise, C-100/14 P, nezveřejněný, EU:C:2015:382, bod 100), je třeba zkoumat, zda jsou splněny ostatní podmínky uvedené v bodě 121 výše.

124 Pokud jde o druhou podmínku, žalobkyně požaduje náhradu majetkové i nemajetkové újmy.

125 Co se týče konkrétně majetkové újmy, žalobkyně požaduje náhradu za negativní hospodářské důsledky, které podle ní vyplývají z pozastavení grantové dohody TTD.EU (viz bod 107 výše).

126 I když je pravděpodobné, že po pozastavení grantové dohody TTD.EU žalobkyně pravděpodobně musela pozastavit nebo zrušit některé veletrhy, workshopy, konference a jiné akce plánované za účelem provádění grantové dohody TTD.EU, neprokázala, že k majetkové újmě, kterou uplatňuje, v projednávané věci skutečně došlo.

127 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že žalobkyně předložila posudek pověřeného znalce vypracovaný dne 7. července 2022.

128 Posudek pověřeného znalce však upřesňuje, že ke dni jeho vypracování „se nerealizovala žádná skutečná finanční ztráta ani záloha: například nebyla zaplacena žádná záloha […], nebyla zaplacena žádná pokuta a nebyla provedena žádná zálohová platba“. Posudek pověřeného znalce se proto omezuje na ilustraci „možných hospodářských, finančních, majetkových a nemajetkových rizik, kterým by žalobkyně mohla čelit v důsledku pozastavení“.

129 Posudek pověřeného znalce jako příklad zdůrazňuje, že Prodeca, španělský příjemce, „se dostala do situace, kdy se musela vzdát účasti na potravinářském veletrhu (China Food & Drinks Fair) v Chengdu v Číně, původně plánovaném v březnu, poté odloženém na duben, a následně odloženém na červenec–srpen 2022“, ačkoliv „akci potvrdila již počátkem února 2022 a subjektu, který událost organizuje, vyplatila zálohu ve výši 33 500 eur na rezervaci plochy, kde měl být umístěn stánek o velikosti 85 m^2“. Nicméně, i když žalobkyně předložila návrh cenové nabídky, aby prokázala, že za rezervaci plochy, na které měl být umístěn stánek o velikosti 85 m^2, měla být zaplacena záloha ve výši 33 500 eur, nepředložila žádný důkaz, že tato částka byla skutečně zaplacena.

130 Posudek pověřeného znalce mimoto uvádí celou řadu plánovaných odborných veletrhů, které byly následně zrušeny nebo pozastaveny. Pokud jde zejména o akci nazvanou „ProWine Shangai“, posudek pověřeného znalce se nicméně omezuje na odhad potenciálních nákladů a nepředkládá žádný dokument prokazující, že uvedené náklady byly skutečně vynaloženy. Stejně tak důkaz o odhadovaných čistě orientačních nákladech na účast žalobkyně na ostatních zrušených akcích uvedených v posudku pověřeného znalce, jako je „WineTo Asia Shenzhen“, „Bellavita Chicago Expo“, „Summer Fancy Food edition“ a „Texom in Dallas“, je předkládán prostřednictvím brožur nebo harmonogramů činností, které neobsahují faktury prokazující, že uvedené náklady byly skutečně vynaloženy.

131 Konečně, pokud jde o seznam workshopů, akcí pro podniky zaměřených na elektronický obchod, seminářů, školení a odborných veletrhů, který je uveden v posudku pověřeného znalce, je třeba poznamenat, že se jedná o pouhý seznam akcí, z nichž některé se nadto uskutečnily před datem nabytí účinnosti pozastavení, který není doplněn ani orientačním odhadem nákladů.

132 Žalobkyně, která byla v tomto ohledu dotázána na jednání, nejprve upřesnila, že majetková újma, které se dovolává, musí být považována za skutečnou a již vzniklou újmu, nebyla ovšem schopna uvést, které dokumenty ze spisu umožňují prokázat tvrzenou majetkovou újmu, a zejména náklady, které údajně musela nést z důvodu pozastavení grantové dohody TTD.EU.

133 Je tudíž třeba konstatovat, že žalobkyně neprokázala, že majetková újma, kterou údajně utrpěla z důvodu pozastavení grantové dohody TTD.EU, se v době podání žaloby skutečně projevila. Jak tvrdí REA, žalobkyně zakládá svá tvrzení na pouhých prognózách, což je mimoto potvrzeno skutečností, že žalobkyně neupřesnila výši majetkové újmy, za kterou se domáhá náhrady.

134 Co se týče nemajetkové újmy, žalobkyně požaduje náhradu za údajné poškození své dobré pověsti, které podle ní vyplývá z pozastavení grantové dohody TTD.EU Nepředkládá však žádný důkaz na podporu takové újmy.

135 Konečně a podpůrně, pokud jde o třetí podmínku existence smluvní odpovědnosti, je třeba konstatovat, že žalobkyně neprokázala s jistotou příčinnou souvislost mezi jednáním vytýkaným agentuře REA a údajně vzniklou újmou.

136 Pokud jde o uplatňovanou majetkovou újmu, i za předpokladu, že by taková újma byla prokázána (viz bod 133 výše), z posudku pověřeného znalce vyplývá, že „z důvodu pandemie covidu-19 a z ní vyplývajícího pozastavení činností […] musel program od svého vzniku neustále reagovat na nové potřeby trhu a objektivní obtíže při provádění činností z důvodu neustálé nutnosti rušení a odkladu akcí“. Nelze tedy vyloučit, že alespoň část dodatečných nákladů, které musí žalobkyně podle svého tvrzení nést z důvodu pozastavení grantové dohody TTD.EU, je ve skutečnosti spojena s pandemií covidu-19.

137 Pokud jde o nemajetkovou újmu, i za předpokladu, že by taková újma byla prokázána (viz bod 134 výše), nelze vyloučit, že by mohla souviset s trestním vyšetřováním, a nikoli s pozastavením grantové dohody TTD.EU.

138 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je důvodné třetí bod návrhových žádání zamítnout.

K nákladům řízení

139 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení a REA neměla v podstatné části svých návrhových žádání úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (desátý rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) Rozhodnutí Evropské výkonné agentury pro výzkum (REA) pozastavit grantovou dohodu č. 874904 týkající se projektu nazvaného „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“ obsažené v dopise REA ze dne 2. května 2022, je neplatné.

2) Není již důvodné rozhodovat o druhém bodu návrhových žádání směřujícím k tomu, aby bylo agentuře REA uloženo zrušit pozastavení grantové dohody č. 874904 týkající se projektu nazvaného „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“.

3) Ve zbývající části se žaloba zamítá.

4) Agentuře REA se ukládá náhrada nákladů řízení.

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 11. prosince 2024.

Podpisy

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu 2

Skutečnosti následující po podání žaloby 4

Návrhová žádání účastníků řízení 5

Právní otázky 6

K rozhodčí doložce 6

K rozhodnému právu 6

K prvnímu bodu návrhových žádání, který směřuje k tomu, aby Tribunál konstatoval neplatnost dopisu potvrzujícího pozastavení grantové dohody TTD.EU 7

Ke druhému bodu návrhových žádání, směřujícímu k tomu, aby Tribunál nařídil agentuře REA, aby zrušila pozastavení grantové dohody TTD. 15

Ke třetímu bodu návrhových žádání, směřujícímu k tomu, aby byla agentuře REA uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 500 000 eur z titulu náhrady škody 15

K nákladům řízení 19